

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ.

Гаранжа І.В.

Важливу роль відіграє громадськість в управлінні щодо можливого погіршення стану навколишнього середовища. Тобто розв'язання екологічних проблем місцевою адміністрацією з громадськими екологічними організаціями, щоб досягти оцінки впливу виробництва на навколишнє середовище і досягти компромісного рішення, щоб задовольнити інтереси усіх сторін.

Галузі господарства України, які найбільше залежать від екології – це видобуток корисних копалин, чорна металургія, сільське господарство, можуть конкурувати з цими галузями розвинутих країн завдяки природному чинникові та вигідному розташуванню природних ресурсів, бо у собівартості продукції незначною мірою відображаються екологічні збитки, які завдає виробництво навколишньому середовищу. Інші галузі господарства не конкурентні тому, що якість, енерговитрати перевищують допустимі норми сучасності, і орієнтуються переважно на внутрішній ринок. Економіка України в основному зосереджена на експлуатації екології в своїй зовнішньо економічній діяльності тому, що розміщують на своїй території техногенні шкідливі виробництва.

Переважає більшість виробничих потужностей в Україні проектувались у 50 – 60 – 70 – х роках і майже не підлягали модернізації до цього часу. Можна сказати, що виробництво України перебуває на кінцевій стадії технології “кінець труби”, які використовують розсіювання, розбавлення, і навіть ігнорування екологічних проблем забруднення.

В Законі України “Про охорону навколишнього природного середовища”(1991) в статі 5 “Об’єкти правової охорони навколишнього природного середовища зафіксовано, що “Державній охороні і регулюванню використання на території України підлягають: навколишнє природне середовище як сукупність природних і природно соціальних умов та процесів, природні ресурси, які залучені в господарський обіг...”.

Конференція в Ріо – де – Жанейро (1992) згодилася з висновками комісії пані Брутланд і поклала їх за основу в заключному документі “Порядок денний на 21 століття”. Україна визнала модель історичного прогресу і поставила свій підпис під заключним документом Ріо – 92. Підписавши цей документ Україна присяглася впроваджувати принципи збалансованого сталого розвитку. Наприкінці 90 – х років коли було створено Комісію сталого розвитку України при Кабінеті

Міністрів України (1997), розроблено концепцію сталого розвитку (1997) почалося державне втілення цього документу. Проводилася розробка і впровадження в дію концепції збалансованого сталого розвитку рішеннями Президента України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, місцевих органів влади. На Всесвітньому самміті зі сталого розвитку в Йоганнесбурзі у 2002 році підписано низку природоохоронних конвенцій, що показують актуальність питання довкілля, які переходять у ранг національної і міжнародної політики.

Концепція сталого розвитку ґрунтується на концепції чистого виробництва, яка може застосовуватися у будь-якому виробництві, конкретно до продукції чи окремого сервісу. Ця концепція застосовується для перенесення екологічної стратегії до процесів, продуктів та послуг для підвищення загальної ефективності та зменшення збитків, яких завдає виробництво людству та навколишньому середовищу. Комбінація раціонального використання сировини, матеріалів та енергоносіїв, уникнення використання токсичних та шкідливих матеріалів як сировини і зменшення обсягу токсичності усіх видів викидів і відходів знищення на рівні кінцевого виробництва перед тим як вони покинуть виробничий процес. А щодо життєвого циклу продукції, то вона спрямована на усунення негативного впливу продукції на екологію, тобто від проектування, добування сировини, виробництва і використання до кінцевого споживання і утилізації.

Концепція чистого виробництва використовує такі показники для усвідомлення та розуміння того як продукти та послуги виробляють з найменшим впливом на навколишнє середовище у межах сучасних досягнень у таких галузях, як технологія та екологія.

Ця концепція не забезпечує максимізацію прибутку, а наполягає на стійкому екологічному розвитку, що може розглядатися як економічна, модернізація й інновації виробництва, що дає змогу залучення додаткових інвестицій у виробництво.

Важливо запам'ятати, що чисте виробництво спрямоване на пошуки беззатратних та мало затратних виробництв. За оцінками українських експертів, утворенню 20% усіх відходів та викидів промислового виробництва можна запобігти на початку процесу за рахунок застосування технічно обґрунтованих та економічно вигідних технологій.

Досвід 150 фірм Центральної та Східної Європи показує, що при використанні методики чистого виробництва можна досягти без значних капіталовкладень.